

Státní zdravotní ústav - možnosti a výzvy

MUDr. Barbora Macková

**SZÚ v den otevření
(5. 11. 1925)**

Myšlenka zřídit **Státní zdravotní ústav** (SZÚ) vznikla krátce po vzniku Československa v roce 1918 na podkladě zkušeností prezidenta Masaryka z podobné instituce z USA.

Je odbornou institucí, která zastřešuje aktivity vztahující se k fungování veřejného zdravotnického systému v České republice a pokrývá celé spektrum oblastí podle Zákona o ochraně veřejného zdraví z roku 2000. **Je žádoucí, aby mohl dostát své role instituce porovnatelné odborně i funkčně s obdobnými institucemi v zahraničí.**

Zákon 258/2000Sb., o ochraně veřejného zdraví §86 odst. 2 zřizuje Státní zdravotní ústav se sídlem v Praze

- k přípravě podkladů pro **národní zdravotní politiku a pro ochranu a podporu zdraví (OVZ)**,
- k zajištění **metodické a referenční činnosti** na úseku OVZ,
- k **monitorování** a výzkumu **vztahů životních podmínek a zdraví**,
- k **mezinárodní spolupráci**,
- ke **kontrole kvality** poskytovaných služeb v OVZ,
- k podílení se na **vzdělávání** lékařů a ostatních zdravotnických pracovníků a výuce studentů

Činnosti SZÚ

Centrum **podpory veřejného zdraví**

Centrum **zdraví a životního prostředí**

Centrum **epidemiologie a mikrobiologie**

Centrum **hygieny práce a pracovního
lékařství**

Centrum **toxikologie a zdravotní bezpečnosti**

Centrum **zdraví, výživy a potravin**

Státní zdravotní ústav - nyní

- role v systému hygienické služby
- poskytovatel zdravotních služeb
- vědecká a výzkumná instituce

- **hodnocení zdravotních rizik** a příprava podkladů řízení zdravotních rizik pro MZ a OOVZ

- komunikace v rámci mezinárodních odborných sítí a institucí ve všech oblastech řešených v rámci problematiky **veřejného zdraví v Evropě i ve světě**

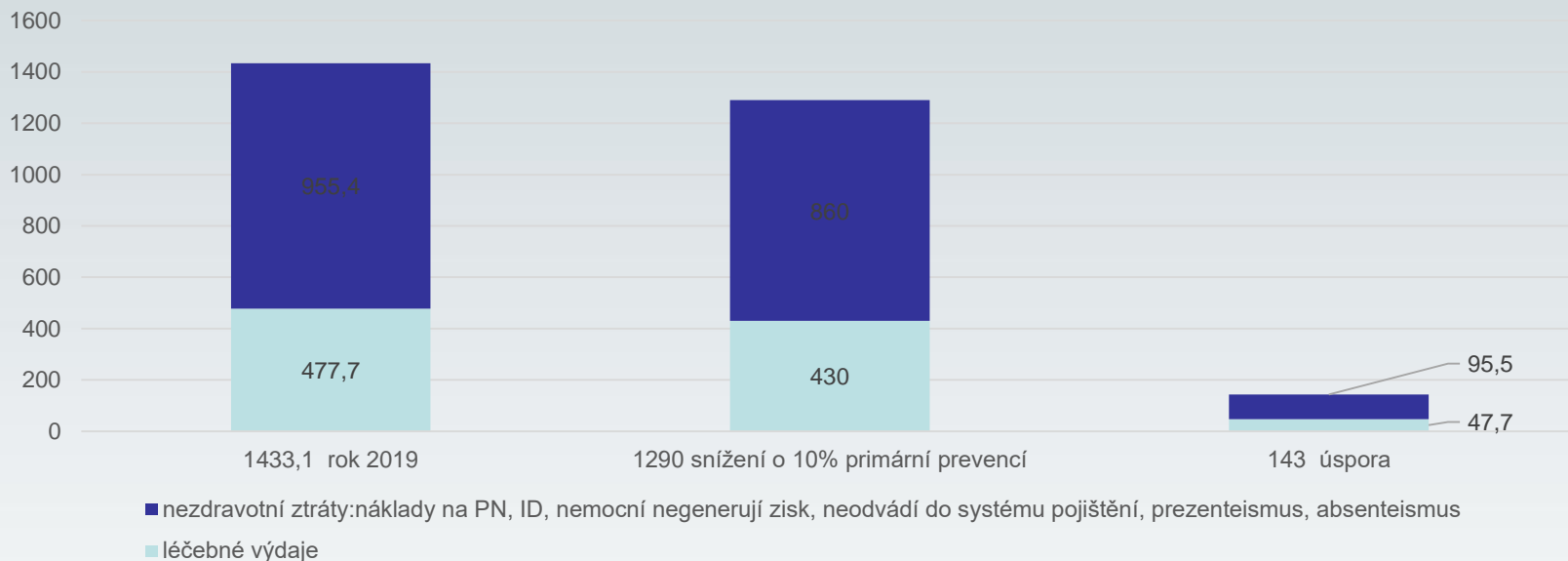
Primární prevence nemocí a podpora zdravého životního stylu

- Primární prevence nemocí a podpora zdravého životního stylu, které mají na zdravotní stav populace největší vliv, jsou spíše podceňovanou komponentou zdravotní politiky.
- v ČR není ve zdravotní politice dostatečně využíván ekonomický benefit **prevence nemocí** jako argumentace pro nastavení efektivních opatření
- Aktivní prevence má významný potenciál nejen z hlediska zdravotních, ale i z hlediska ekonomických přínosů

80% nemocí je preventabilních

Ekonomické ztráty z nemocí

Ekonomické ztráty z nemocí v mld

Zdroj: ČSÚ 2021, Zdravotnické účty ČR 2010 – 2019, <https://hygiena.szu.cz/artkey/hyg-201103-0006> [Prevence-a-ekonomika.php](#)

Zdraví

- nevzniká v nemocnicích,
- vzniká v rodinách, školách a na pracovištích, všude tam, kde lidé žijí a pracují, odpočívají a stárnou.

Právě zde je těžiště péče o zdraví.

Je důležité, aby **každý z nás sám pečoval o své zdraví**, a je zřejmé, že i stát nám musí pomoci.

Princip „One Health“

„Jedno zdraví“

jediné účinné řešení

komplexní, integrované, mezisektorové řešení
podstatou je interdisciplinární spolupráce nejen
v **oblasti zdraví člověka a zvířat**, ale také v
oblasti životního prostředí

Akreditace SZÚ

Subjekty akreditované ČIA

dle ČSN EN ISO/IEC 17025 – **zkušební**
laboratoře – 1206, 1206.4, 1137

dle ČSN EN ISO 15 189 – **zdravotnické**
laboratoře – 8002

dle ČSN EN ISO/IEC 17043 **poskytovatel**
zkoušení způsobilosti - 7001

Centrum epidemiologie a mikrobiologie

- **Laboratorní podpora a konzultace**
- **Surveillance** - komunikace, spolupráce v národním i mezinárodním měřítku
- **Přeshraniční hrozby** - Mezinárodní zdravotnické předpisy (IHR) 2005
- **Externí hodnocení kvality**
 - Poskytovatel
 - Mezilaboratorní porovnání
- **Semináře, vzdělávání, konzultační dny**

<http://www.nrc-hai.cz/>

Standardní opatření

<https://www.cdc.gov/infectioncontrol/guidelines/isolation/index.html>

https://www.mzcr.cz/obsah/standartni-opatreni-k-eliminaci-rizika-prenosu-infekcnich-agens-pri-poskytovani-zdravotni-pece_3265_5.html

Standardní opatření k eliminaci rizika přenosu infekčních agens při poskytování zdravotní péče.

Materiál čerpá z doporučení WHO „Standard precautions in health care“

http://www.who.int/csr/resources/publications/EPR_AM2_E7.pdf

Surveillance

Cíl: zvládnutí nebo alespoň potlačení dané infekce

- Získávání všech dostupných informací o procesu šíření nákazy u dané nemoci a podmínek, které jej ovlivňují
- Vytvoření systému účinných opatření k omezení nebo k likvidaci této nákazy

Týmová práce

epidemiolog
mikrobiolog
klinický lékař
biostatistik

Terénní pracoviště

nemocnice
laboratoř
KHS
Mezirezort -

Mzem, MO, MŽP,...

Těšíme se na společné aktivity

https://uzitecne-nastroje.webnode.cz/_files/200000023-7fef780e67/team.jpg

SZÚ - moderní, funkční a akceschopná instituce ochrany veřejného zdraví

- **instituce, která je** z hlediska ochrany a podpory veřejného zdraví nejvyšší odbornou autoritou jak pro vládu ČR, tak pro ústřední orgány státní správy (tj. ministerstva), tak i pro Parlament ČR.
- **koordinuje monitorování a hodnocení zdravotních rizik, včetně podkladů pro programy prevence nemocí**
- **odborná a metodická základna veřejného zdraví zejména pro rezort zdravotnictví, Krajské hygienické stanice, Zdravotní ústavy a terénní pracoviště (nemocnice, laboratoře, lékaři ...)**

**S přáním klidných dní.....
....děkuji za pozornost**

14.10.2018